

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 09.12.2024

§ 129

Lahden suunta -työ 2021-2025: Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman 2021-2025 hyväksyminen

8726/10.02.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kestävän liikkumisen asiantuntija Aliisa Heinäaro p. 044 416 3307

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Lahden kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman (SUMP) 2021–25, jonka tavoitevuosi on 2035.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 02.12.2024

§ 407

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Lahden kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman (SUMP) 2021–25, jonka tavoitevuosi on 2035.”

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden suunta -työhön kuuluu oikeusvaikutteisen yleiskaavan ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatiminen koko Lahden kaupungin alueelle. Työn tavoitteena on suunnitella tulevaisuuden kestävää kaupunkia yhdessä kaupunkilaisten, toimijoiden, päättäjien ja asiantuntijoiden kanssa. Lahden suunta toteuttaa kaupungin strategiaa ja ympäristötavoitteita. Jatkuva työ etenee neljän vuoden sykleissä valtuustokausittain.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP) on Euroopan komission luoma toimintamalli eri kulkumuotojen yhteissuunnitteluun kaupunkitasolla. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatiminen tukee kaupungin strategisia tavoitteita kestävän liikkumisen edistämiseksi. Ohjelman päämääränä on luoda sujuvaa, kestävää, turvallista, viihtyisää liikkumisympäristöä ja uutta liikkumiskulttuuria Lahteen. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma on tullut EU:n Euroopan laajuista liikenneverkkoa koskevan TEN-T-asetusuudistuksen myötä pakolliseksi kaupunkisolvukohdissa, joihin Lahden kaupunkiseutu uudistetussa asetuksessa lukeutuu. Seudullisen ohjelman laadinta on käynnissä osana Päijät-Hämeen liikennejärjestelmätyötä.

Lahden kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma SUMP laadittiin Lahdessa nyt toista kertaa. Ohjelma ottaa huomioon kaikki liikennemuodot: jalankulun,

pyöräilyn, joukkoliikenteen ja autoilun. Kestävän kaupunkiliikkuksen ohjelman tavoitteena on edesauttaa liikkuksen osalta Lahden strategian mukaisen hiilineutraalisuustavoitteen sekä MAL-sopimukseen 2021–2031 sekä kaupungin ilmasto-ohjelmaan kirjatun kestävän liikkuksen kulkutapaosuuden (yli 50 % kaupungin sisällä tehtävistä matkoista) toteutumista.

Kestävän kaupunkiliikkuksen ohjelma käsittää keskeisimmät kaupunkitasoiset toimet kestävän kaupunkiliikkuksen edistämiseksi vuoteen 2035 mennessä. Ohjelmaan on päivitetty edellisen ohjelmakauden toimenpidekokonaisuuksien ja toimenpiteiden tilanne ja ryhmitelty ne kaupungin nykyisen strategian mukaisiksi. Samalla on tunnistettu uusia, kaupungin strategian mukaisia toimenpidekokonaisuuksia, joiden kehittämiseen ja toteuttamiseen tarvitaan toimenpiteitä.

Toimenpidekokonaisuudet on koottu strategian otsikoiden alle: kestävästi elinvoimainen, kestävästi hyvinvoiva ja kestävästi uudistuva.

Ohjelmassa esitetty toimenpidekokonaisuuksien priorisointi ohjaa niiden keskinäistä painotusta ja ajoittamista nelivuotisten valtuustokausien tahdissa. Lisäksi on tunnistettu jatkuvasti käynnissä olevat, läpileikkaavat kokonaisuudet.

Lahden suunta -työtä tehtiin yhdessä osallisten kanssa

Lahden suunta -työtä on tehty aktiivisesti kuntalaisia ja muita yhteistyötahoja kuullen. Osallistuminen on järjestetty osana Lahden suunta -kokonaisuutta yleiskaavan osallistumismenettelyn mukaisesti. Tämä vuorovaikutus on kuvattu tarkemmin yleiskaavan hyväksymispäätöksen yhteydessä. Samoin kestävän kaupunkiliikkuksen ohjelman vaikutuksia on arvioitu yhdessä yleiskaavan vaikutusten kanssa ja vaikutukset on kuvattu Lahden suunta -työn ehdotuksen vaikutusten arvioinnin raportissa.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman viimeistely

Lahden suunta ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaan on lisätty saadun palautteen perusteella toimenpidekokonaisuuksien priorisointi, joka on tehty yhteistyössä työryhmän kanssa. Priorisoinnissa luokiteltiin kokonaisuudet kahdelle seuraavalle valtuustokaudelle sekä tunnistettiin kolme läpileikkaavaa kokonaisuutta. Kaikkia ohjelman osia pyritään jatkuvasti edistämään, mutta työn pääpaino on määritelty priorisoimalla kokonaisuuksia.

Valtuustokaudella 2025–2029 erityisesti edistettäviä kokonaisuuksia ovat seuraavat kuusi: joukkoliikenteen kehittäminen, houkutteleva kävelyn ja pyöräilyn ympäristö, koululaisten kestävän liikkumisen edistäminen, kestävän työmatkaliikkumisen edistäminen, sähköisen liikenteen edistäminen ja keskustavisio 2040.

Valtuustokaudella 2029–2033 edistetään erityisesti seuraavia viittä kokonaisuutta: pyöräilyn tavoiteverkko, kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen, liikenteen ja liikkumisen data, liityntäpysäköinnin kehittäminen ja citylogistiikka. Myös edelliselle valtuustokaudelle määriteltyjen kokonaisuuksien edistäminen jatkuu.

Läpileikkaavat kolme kokonaisuutta ovat ominaisuuksiltaan vahvasti muita teemoja tukevia sekä jatkuvasti eteneviä. Nämä kolme ovat liikenneturvallisuus, kestävän liikkumisen viestintä ja vuorovaikutus sekä palveluverkon ja liikenteen suunnitteluyhteistyön kehittäminen.

Ehdotusvaiheessa saadun palautteen perusteella kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaa on täydennetty seurannan osalta. Lisäksi on tehty joitakin korjauksia ja tarkistuksia teksteihin ja muotoiluihin.

Ohjelman hyväksyminen

Lahden suunta -työtä on tehty kokonaisuutena, mutta päätöksenteossa yleiskaava ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma on eriytetty eri asiakohdiksi, koska niiden hyväksymistä ja muutoksenhakua säätelee eri lainsäädäntö. Yleiskaavan hyväksymisestä on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma etenee kuntalain mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote ilman liitteitä lausunnon antajille (Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset, Päijät-Hämeen liitto, Kymenlaakson liitto, Heinolan kaupunki, Iitin kunta, Lahden ympäristöpalvelut, Lahden museot, Lahden kaupungin vammais- ja vanhusneuvostot, Metsähallitus, Hämeen poliisilaitos) ja sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille (MTK Häme ry, Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme ry, Salpausselän luonnonystävät ry, Jokimaan omakotiyhdistys ry, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]),
sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY -keskukselle.